

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PLOČNIŠKA ULICA 6. — TELEFON: 22-23, 22-24, 22-25 in 22-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L, Za izvozništvo 30 L.

DEKLARACIJSKO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Una laboriosa riunione della Consulta provinciale

La commemorazione di Bruno Mussolini — Saluto al nuovo viceprefetto dott. comm. David — I contributi dell' Governo alla provincia — Esame delle questioni alimentari e sindacali e dei lavori pubblici

Sabato mattina l'Alto Commissario ha riunito al Palazzo del Governo la Consulta della provincia. Prima di dare inizio alla trattazione dell'ordine del giorno l'Alto Commissario, mentre la Consulta sorgeva in piedi, ha rivolto il commosso pensiero alla nobile figura di Bruno Mussolini caduto nell'adempimento del suo dovere di soldato nel cielo di Pisa. L'Eccellenza Grazioli ha detto come in quest'ora di grande fiero dolore anche la popolazione della provincia di Lubiana, come quella di tutto il popolo italiano, è vicina al cuore del Duce. Egli ha comunicato di aver pregato il Duce di accogliere l'espressione di cordoglio della provincia. Dopo le parole dell'Alto Commissario la Consulta ha mantenuto un minuto di raccoglimento.

Esaurita la lettura dell'ordine del giorno della precedente seduta, l'Alto Commissario ha illustrato taluni provvedimenti presi in relazione alle materie trattate nell'ultima seduta, e particolarmente sulla questione degli assegni familiari che sono allo studio, su quella delle pensioni, della Croce Rossa, delle comunicazioni e della Fiera che va rapidamente allestendo la sua organizzazione, grazie alla pronta partecipazione delle più importanti industrie e case commerciali italiane.

L'Alto Commissario ha quindi rivolto, anche a nome della Consulta, un cordiale saluto al viceprefetto dott. comm. David giunto in questi giorni a Lubiana, da Treviso, per assumere l'incarico di Viceprefetto presso l'Alto Commissariato, avendo avuto il viceprefetto dott. comm. Bisia l'incarico di Capo Gabinetto.

L'Alto Commissario ha iniziato quindi l'esame dei problemi posti all'ordine del giorno il primo punto del quale comprendeva l'esame del rifornimento dei generi alimentari. Durante questo esame la Consulta è stata messa al corrente degli atti e dei bilanci dell'Alto Commissariato, per il coniugio dei prezzi, allo scopo di evitare ulteriori aggravii alla popolazione. Esaminando i singoli generi l'Alto Commissario ha messo in rilievo la necessità di limitare questi contributi e dello studio della revisione di talune voci. Particolare attenzione ha posto l'Alto Commissario al problema della fornitura dei grassi dei quali la provincia ha una produzione limitata.

Sull'opera svolta dagli uffici competenti ha messo al corrente la Consulta il dott. Moser, il quale, esaminato questo capitolo, ha dato relazione sul censimento e sui risultati bestiami che si sono iniziati con esiti molto favorevoli. Anche in questo campo il contributo dello Stato a favore del consumatore è notevole.

L'Alto Commissario ha messo quindi al corrente la Consulta sull'opera svolta per assicurare la fornitura del latte alla città di Lubiana, e sui sacrifici finanziari in atto allo scopo di evitare che i prezzi salgano ulteriormente. Su questi argomenti il consultore dott. Natlačen ha esposto alcune proposte tendenti a favorire la regolazione dei consumi, specialmente in provincia. Il consultore Pucelj ha esposto il suo

punto di vista sulla necessità di incrementare l'allevamento dei maiali, e quello sul regime dei grassi a Lubiana e in provincia. Per quanto riguarda il raduno del bestiame il consultore Pucelj constata come questo provvedimento sia stato attuato con molta regolarità ed equità. Sull'argomento dei rifornimenti alimentari hanno interloquuto anche i consultori Slokar, Kavka, Krušec.

Esaurito il primo punto dell'ordine del giorno l'Alto Commissario ha fatto un rapido esame del primo lotto di lavori pubblici che hanno avuto, o stanno per avere inizio. Questo primo lotto comprende oltre 81 milioni di lavoro, non ha bisogno di essere commentato. Le cifre parlano da sole e dicono lo sforzo che viene compiuto dal Regime a favore di questa provincia. Al primo lotto seguirà, tra breve, un secondo lotto di lavoro, che interesserà particolarmente i centri rurali della provincia. Il consultore Pirkmajer ringrazia l'Alto Commissario per il grande contributo dato dal regime ai lavori pubblici della nuova provincia, ed esamina quindi alcuni aspetti dell'attuazione dei lavori stessi. Sull'argomento hanno parlato anche i consultori Slokar, Kavka, Pucelj.

Passando ad un altro punto dell'ordine

del giorno l'Alto Commissario ha accennato ad un gruppo di problemi interessanti l'economia locale, e si è soffermato a parlare delle società di assicurazioni, esaminando i diversi aspetti della questione con particolare riguardo agli interessi della provincia.

Passando poi a parlare dell'organizzazione come è naturale anche nella nuova provincia verrà esteso il sistema corporativo fascista. Il passaggio che sarà fatto gradualmente e con la collaborazione degli elementi locali, ha avuto inizio con la costituzione dell'unione provinciale dei lavoratori; nucleo questo intorno al quale, gradatamente, sarà creato l'inquadramento delle forze produttive della provincia. Le questioni sindacali, e particolarmente quelle dell'attività di collocamento, sono state illustrate dal cons. naz. Vagliano, il quale ha messo in evidenza la necessità che tutti i lavoratori disoccupati d'oggi d'oggi l'iscrizione a detto ufficio.

Da ultimo l'Alto Commissario ha fatto un rapido esame della situazione della Provincia comunicando ai consultori le sue precise direttive perché nulla avvenga a turbare il ritmo dell'attività che tendono al potenziamento dell'organismo provinciale e alla sua normalizzazione.

Generoso contributo del Duce

al Teatro Nazionale e alle istituzioni musicali slovene

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana ha comunicato al sovrintendente per i Teatri di Lubiana Oton Zupancič che era accompagnato dai direttori del Teatro lirico e del Teatro della commedia e dai rappresentanti degli artisti, che il Duce si era compiaciuto accordare un contributo di lire 300.000 perché fossero rivedute le paghe delle masse dei Teatri di Lubiana in modo da migliorare le condizioni da questi lavoratori.

L'Ecc. Grazioli ha comunicato quindi di aver disposto i seguenti aumenti salariali: paghe fino a 600 lire mensili 15% di aumento, paghe fino a 900 mensili 12% di aumento e paghe superiori a 900 il 10% con un massimo di 250 lire di aumento. Il sovrintendente anche al nome degli artisti e delle masse ha espresso all'Alto Commissario la sua commossa gratitudine per il munifico e generoso provvedimento del Duce pregando l'Ecc. Grazioli di manifestare agli espressioni della profonda riconoscenza di quanti dedicano la loro intelligente fatica all'arte dei Teatri di Lubiana.

Dopo quella dei Teatri l'Alto Commissario ha ricevuto i rappresentanti della società Glasbena Matica e ha comunicato loro che il Duce ha voluto personalmente accordare a questa e alle altre società musicali un contributo annuo di lire 200.000 che dovranno servire alla predisposizione di manifestazioni musicali da svolgersi nel periodo che va dall'ottobre di quest'anno all'ottobre del 1943, e al potenziamento delle società di cultura musicale di Lubiana. Il dott. Ravnikar Vladimir, presi-

dente della Glasbena Matica ha rivolto all'Alto Commissario l'espressione di viviva gratitudine per il generoso contributo del Duce a favore della cultura slovena pregando l'Ecc. Grazioli di manifestare al Capo del Governo l'espressione della più viva e commossa riconoscenza della antica società musicale e di quante altre società svolgono la loro proficua attività nel campo musicale.

Il Comitato provinciale per l'ufficio di collocamento dall'Alto Commissario

Oggi alle 15. presidente il Cav. uff. Gatt. delegato dell'Alto Commissario, si è riunito il Comitato provinciale per l'ufficio di collocamento. In questa riunione sono state concordate le disposizioni per la rapida e totalitaria applicazione dell'ordinanza dell'Alto Commissario per la disciplina e l'accertamento della mano d'opera disoccupata ed occupata.

Particolarmente è stata decisa la distribuzione di un manifesto a tutte le aziende della città e della provincia contenente il riassunto delle norme fissate dalla citata ordinanza, la istituzione di un ufficio corrispondente in ogni capoluogo di capitaneria e la delegazione delle funzioni collocatarie a tutti i comuni della provincia.

Dopo la riunione il comitato è stato ricevuto dall'Alto Commissario, il quale ha impartito le direttive per l'opera da svolgersi per il più utile funzionamento dell'ente.

Zasedanje sosveta Ljubljanske pokrajine

Sozljaje ob smrti Bruna Mussolinija — Novi viceprefekt — Organizacija preskrbe in pomoči živili — Velika javna dela — Uvedba korporacijskega sistema

Ljubljana, 10. avgusta
V soboto 9. t. m. je Visoki Komisar sklical v vladno palačo Pokrajinski svet. Preden je otvoril dnevni red, se je Visoki Komisar, med tem ko je Sovset stal, spomnil z občutno mislijo plemenitega lika Bruna Mussolinija, ki je padel, ki je izvrševal svojo vojaško dolžnost na nebu Pise. Ekscellenca Grazioli je dejal, da je v tej veliki uri ponosne bolečine tudi ljudstvo v Ljubljanski pokrajini, kakor vse italijansko ljudstvo, blizu Ducejevemu srcu. Sporočil je, da je Duceja prosil, naj sprejme izraz sočustvovanja Ljubljanske pokrajine. Po besedah Visokega Komisarja je Sovset vztrajal v minuti zbrane tišine.

Ko je prebral zapisnik prejšnje seje, je Visoki Komisar obrazložil nekatere akrepe, ki jih je izdal v zvezi s snovjo, ki jo je obravnavala zadnja seja, zlasti v zvezi z vprašanjem družinskih doklad, ki se proučujejo, glede pokojnin, Rdečega križa, prometnih zvez in velesoj, ki se na go pripravljajo po zaslugi radovoljnega sodelovanja najvažnejših italijanskih industrij in trgovskih tvrd.

Visoki Komisar je nato naslovil tudi v imenu Sovseta prisrčen pozdrav viceprefektu dr. kom. Davidu, ki je prisel te dni iz Trevisa v Ljubljano, da prevzema poše viceprefekta Visokega Komisarjata, ker je viceprefekt dr. kom. Bisia sprejel poše zefa kabineta.

Visoki Komisar je nato otvoril razpravo v vprašanjih na dnevnem redu, ki je kot prvo točko obsegal razpravo o zalaganju živil. V svojem pregledu je seznanil Sovset z visokimi prispevki, ki sta jih določila fašistična vlada in proračun Visokega Komisarjata, da bi se izenačile cene

in bi se ljudstvu prihranile nadaljnje težave. Pretehtajoč poedine vrste živil, je Visoki Komisar poudaril potrebo, da bi se ti prispevki omejili in da bi se proučevala revizija nekaterih postavk. Posebno pozornost je posvetil Visoki Komisar vprašanju dobave masloč, ki jih proizvajajo pokrajina v omejenem obsegu. Glede dela, ki so ga v tem pogledu izvršili kompetentni uradi, je poudaril Sovset dr. Moser, ki je po proučitvi tega poglavja poročal o poplavi in dogovoru živine, kar se je začelo z zelo zadovoljivim uspehom. Tudi v tem področju je prispevek države v korist potrošnika zelo znaten.

Visoki Komisar je nato seznanil Sovset z delom, ki je bilo izvršeno, da bi se mesto Ljubljana založilo z mlekom, ter s finančnimi žrtvami, ki so v teku, da bi se preprečil nadaljnji porast cen. O teh predmetih je sovsetnik dr. Natlačen postavil nekatere predloge, ki gredo za tem, da bi se uredile potrošnje, zlasti na deželi. Sovsetnik Pucelj je izrazil svoje mnenje o potrebi, da bi se povečala reja prašičev, nadalje o gospodarstvu z masločami v Ljubljani in na deželi. Kar se tiče dogovorov živine, ugotavlja sovsetnik Pucelj, da je bil ta ukrep izvršen z velikim redom in pravičnostjo. Glede dobav živil so se oglašili tudi sovsetniki Slokar, Kavka, Krušec.

Ko so izčrpali prvo točko dnevnega reda, je Visoki Komisar na kratko poročal o prvi skupini javnih del, ki so se že začela, ali pa se še bodo. Ta prva skupina obsega nad 81 milijonov lir — in to dejstvo pač ne potrebuje komentarja. Številke govore same in izražajo trud, ki si ga nalaga režim v korist te pokrajine. Prvi skupini bo sledila v kratkem druga skupi-

na del, ki bo zahajala zlasti poljedelska sredstva pokrajine. Sovsetnik Pirkmajer se je zahvalil Visokemu Komisarju za veliki prispevek, ki ga je določila vlada za javna dela v novi pokrajini in je nato razložil nekatere poglede glede izvršitve teh del. O stvari so spregovorili tudi sovsetniki Slokar, Kavka in Pucelj.

Prehajajoč na nov točko dnevnega reda je Visoki Komisar opozoril na skupino vprašanj, ki zadevajo krajno gospodarstvo in je spregovoril o zavarovalnih družbah, pretehtavajoč razne poglede na to vprašanje s posebnim oziranjem na korist pokrajine. Ko je potem prešel na sindikalno organizacijo, je Visoki Komisar sporočil, da se bo, naravno, tudi na novo pokrajino razširil fašistični korporacijski sistem. Prehod, ki se bo izvršil stopnjama in s sodelovanjem lokalnih čimteljev, se je začel z ustanovitvijo Pokrajinske delavske zveze. To je jedro okrog katerega se bodo počasi razvile proizvodne sile pokrajine. Sindikalna vprašanja, zlasti glede urada za zaposlitve, je obrazložil nar. svetnik Vagliano, ki je poudaril potrebo, da se vsi brezposelni delavci prijavijo za vpis v imenovani urad.

Na koncu je Visoki Komisar na kratko podal pregled o položaju pokrajine in je sovsetnikom sporočil svoje točne smernice, da bi nič ne motilo delovni ritem, ki gre za tem, da bi se pokrajinski organizem okreplil in normaliziral.

Ne pozabite obnoviti naročnino!

Velikodušen Ducejev prispevek

Narodnemu gledališču in slovenskim glasbenim ustanovam

Ljubljana, 10. avg.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je sporočil višjemu upravniku ljubljanskega gledališča Otonu Zupanciču, ki sta ga spremljala ravnatelj opernega in dramskega gledališča, in zastopnikom igralcev, da je Duce blagovoli nakloniti prispevek 300.000 lir, da bi se revidirale plače uslužbenstva ljubljanskih gledališč in izboljšal položaj uslužbencev. Eksc. Grazioli je nato sporočil, da je odredil naslednje poviške plače: za plače do 600 lir mesečno 15 odstotkov, za plače do 900 lir mesečno 12 odstotkov poviška in za plače nad 900 lir 10 odstotkov z najvišjim poviškom 250 ir. Višji intendant je tudi v imenu umetnikov in uslužbencev izrazil Visokemu Komisarju svojo iskreno zahvalo za dobrotljivi in velikodušni Ducejev ukrep in je prosil Eksc. Grazioli, naj Duceju sporoči izraze globoke hvalečnosti vseh, ki posvečajo svoj trud umetnosti ljubljanskih gledališč.

Po zastopnikih gledališč je Visoki Komisar sprejel zastopnike družbe Glasbene Matice in jim je sporočil, da je Duce osebnoblagovoli priznati tej in drugim glasbenim družbam letno podporo 200.000 lir, ki bi se naj uporabljale za pripravo glasbenih nastopov v dobi od oktobra tega leta do oktobra l. 1942. ter za okrepitev družtev za glasbeno kulturo v Ljubljani. Dr.

Vladimir Ravnikar, predsednik Glasbene Matice, je izrazil Visokemu Komisarju najživalnejšo zahvalo za plemeniti prispevek Duceja v korist slovenske kulture in je prosil Eksc. Grazioli, naj Vladojemu poglavarju sporoči izraze najkrajše, iskrene hvalečnosti stare glasbene družbe ter vseh drugih družb, ki izvršujejo svoje plodno delo na glasbenem področju.

Pokrajinski odbor urada za namestitve sprejet pri Eksc. Visokem Komisarju

Ljubljana, 9. avg.

Danes ob 15. se je pod predsedstvom cav. uff. Gattija, delegata Visokega Komisarja, sestel Pokrajinski odbor urada za namestitve. Na tem sestanku so obravnavali ukrepe za naglo in popolno izvršitev odredbe Visokega Komisarja za ureditev in zaščito brezposelnega in naposlednega delavstva. Sklenila se je zlasti razdelitev proglasa vsem podjetjem v mestu in pokrajini, ki bo obsegal vsebinsko točk v omenjeni odredbi, ustanovitev strazajočega urada v vsakem glavnem okrajnem mestu in zastopstev z namestitvenimi funkcijami v vseh občinah pokrajine. Po sestanku je odbor sprejel Visoki Komisar in izrekel smernice za delo, ki naj se izvede za najboljšo delovanje ustanove.

Efficaci azioni aeree e navali

Attacchi aerei contro Marsa Matruh e Sidi el Barrani — Un sommergibile nemico affondato da una torpediniera

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 10 agosto il seguente bollettino di guerra n. 432:

Nell'Africa settentrionale attività sui fronti Tobruk e di Sollum. Nostre unità aeree hanno bombardato a Marsa Matruh impianti portuali e petroliferi alla fonda provocando incendi. Altre unità hanno attaccato naviglio nemico ad est di Sidi el Barrani.

Il nemico ha compiuto incursioni aeree

su Bengasi, Derna e Bardia. Nell'Africa orientale l'aviazione britannica ha ripetuto attacchi ai ridotti della piazza di Gondar.

In Grecia alcuni aerei britannici hanno bombardato Corinto.

Nel Mediterraneo centrale una nostra torpediniera al comando del capitano di fregata Carlo di Löwenberg col concorso di un aereo da ricognizione marittima ha affondato un sommergibile nemico.

Uspešne letalske in pomorske akcije

Letalski napadi na Marsa Matruh in Sidi el Barani — Torpedovka je potopila sovražno podmornico

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil danes naslednje 432. vojno poročilo: Delovanje topništva na fronti Tobruka in Solluma v severni Afriki.

Nase letalske ednice so bombardirale v Marsa Matruhu pristaniške naprave in vridane parnike ter so povzročile požare. Druge ednice so napadle sovražno brodovje vzhodno od Sidi el Barranija.

Sovražnik je izvedel letalske napade na Bengazi, Derno in Bardijo.

V vzhodni Afriki je angleško letalstvo ponovno napadlo posadko v trdnjavi Gondar.

V Grčiji je nekaj angleških letal bombardiralo Korint.

V osrednjem Sredozemlju je neka naša torpedovka pod poveljstvom kapitana fregate Karla di Löwenberga s sodelovanjem izvidniškega pomorskega letala potopila eno sovražno podmornico.

Italijanski letalci počastili spomin

Bruna Mussolinija

Bombniška eskadrila bo nosila njegovo ime

Izrazi sožalja

Rim, 11. avgusta s. Včeraj so na vseh letališčih v Italiji in izven nje italijanski letalci prisostvovali posebnim žalnim službam božjim v spomin na junškega letalskega kapetana Bruna Mussolinija. Zadušnic so se udeležili vsi italijanski letalci ter vsi nameščenci posameznih vojskih in civilnih letališč. Cerkevne svečanosti so potekle v resnem vojaškem razpoloženju.

V drugem dodatku odredbenega lista letalskega ministrstva pa je bilo včeraj objavljeno: Odreja se, da se bo bombniška eskadrila z velikim akcijskim radijem, ki se je sestavila na letališču v Pisi pod poveljstvom Bruna Mussolinija, odslej imenovala bombniška eskadrila Bruna Mussolinija z velikim akcijskim radijem v spomin na junško žrtve in zvestobo, na letalsko vmeno in velike vojaške vrline svojega pokojnega poveljnika.

Rim, 11. avg. s. Kr. Vis. knez Piemontski je poslal Duceju sledečo brzojavko: V trenutku, ko je Vaš Bruno padel ob izvrševanju dolžnosti, Vam izražam, Duce, tudi v imenu princeze svoje najgloblje sožalje sprito velike bolesti, ki trga očetovalsko srce in ki globoko pretresa srca vseh prijateljev, ki ne bodo nikoli pozabili izgleda lika Vašega ljubljene sina.

Rim, 11. avgusta. s. Duce je prejel naslednje sožalje brzojavke: Vam in gospe Racheli pošiljam izraze mojega nekončnega sožalja sprito velike izgube, ki je raniła vašo srca. — Udana Ladija vojvodinja Pistojska.

Mož in jaz izražava Vam in gospe Racheli naše prisrčno sožalje. — Mafalda in Filip di Assia.

Na vzhodu nič novega

Operacije se nadaljujejo po načrtu

Iz Hitlerjevega glavnega stana objavlja nemško vrhovno poveljstvo naslednje poročilo:

Operacije na vzhodu potekajo tudi nadalje po načrtu. Nemška letala so tudi v pretekli noči s posebnim uspehom bombardirala oboroževalna središča, prometne naprave in preskrbovališča v Moskvi. V središču mesta in v severnem loku Moskve so nastali številni veliki požari.

V borbi nemškega letalstva proti sovjetskemu letalstvu, ki je bila posebno uspešna zadnje dni, je sovjetsko letalstvo na vsej fronti vključno finski fronto izgubilo od 22. junija dalje nad 10.000 letal.

Berlin, 11. avg. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo v soboto sivec naslednje službeno vojno poročilo: Sovjetski oddelki, ki so bili, kakor je bilo objavljeno že v vojnem poročilu dne 5. avgusta, okrog 100 km južnozhodno od Smolenska obkoljeni, so bili uničeni. Ujetih je bilo nad 38.000 častnikov in vojakov. Zaplenjenih je bilo 250 tankov, 369 topov in mnogo drugih vojnih potrebščin.

Sovjeti

evakuirajo mesta

Kodanj, 11. avg. s. Po vesteh iz Carigrada in Ankare se je začela močna emigracija civilnega prebivalstva v Sovjetsko zvezi proti vzhodnim pokrajinam. Emigracija je baje zapovedala Moskva po katarstrofi pri Bjalystoku in zadeva industrijsko in kmečko prebivalstvo. Evakuiranci bodo naseljeni v pasu med rekama Donom in Volgo ter Uralom. V mestih bodo ostale samo potrebne osebe za opravljanje javnih služb in zaposlene v vojnih področjih. Sovjetska vlada izvaja ta ogromni načrt v iluziji, da bo mogla stabilizirati fronto zapadno od okrožij kjer se bo naselilo evakuirano civilno prebivalstvo.

Berlin, 11. avg. s. Nemška polslužbena agencija je objavila, da so topovi in protitankovski topovi neke oklopne divizije ob

Nadaljevanje na 2. strani

Dnjepru obteževali dve sovjetski transportni ladji po 1000 in 800 ton. Že sprito prvih granat sta bili obe ladji prisiljeni, da sta se ustavili. Malo kasneje sta bili na reki je sedaj popolnoma pod nemško na rek je sedaj popolnoma pod nemško kontrolo.

Letalske akcije

Berlin, 11. avgusta. s. Tudi predvčerajšnjim je nemško letalstvo nadaljevalo z bombardiranjem sovjetskega zaledja, posebno železniška križišča, kolone motornih vozil in oskrbovališča. Železniška proga Leningrad-Moskva je bila ponovno razdrta.

Berlin, 11. avg. s. V Ukrajini je skupina nemških bombnikov in strmoglavcev v soboto hudo napadla zbirajoče se sovjetske čete. 23 sovražnih baterij je bilo uničenih, 16 tankov in 138 drugih avtomobilov razdejanih.

Berlin, 11. avg. s. Kakor poroča DNB, je nemško letalstvo v ukrajinskem sektorju srdito napadlo v toku 9. avgusta sovjetske motorizirane kolone, tanke in protiletalske baterije. Napadenih je bilo 63 tankov, 230 teških motornih vozil in 9 baterij. V boju proti boljševiskemu letalstvu je bilo sestreljenih v istem sektorju 32 sovražnih letal, dočim je bilo 7 letal uničenih na tleh. S teh akcij so se razen enega vsa nemška letala vrnila na svoja oporišča.

Vojna na morju

Berlin, 11. avgusta. s. V nekem zalivu ob Karelski obali so nemška bojna letala, kakor poroča DNB, napadla dne 9. avgusta torpedovsko sovjetske mornarice. Sovražna edinica je bila večkrat zadeta. Na-

grla se je na stran in se potopila. Naša nemška podmornica je potopila neko sovjetsko izvidniško ladjo, katero je bomba v polno zaledja, nakar se je ladja takoj potopila.

Lisabona, 11. avgusta. s. V San Vincentu na Zelenem rtu je bilo izkrcanih 13 angleških mornarjev, ki so pripadali posadki angleške petrolejske ladje »Hernshell«, ki je bila potopljena 27. julija južno od Kanarijskih otokov. Dvanajst angleških mornarjev je rešil portugalski parnik »Vzhodna Afrika« dne 6. avgusta.

Rim, 11. avg. s. Angleška admiralska je objavila, da je bil potopljen ruski »Alfender«. Ladja je bila dograjena leta 1932. Izpodirala je 1375 ton vode. Bila je oborožena s štirimi topovi po 120 mm, enim protiletalskim topom po 76 in 2 po 40 mm, ter s petimi strojnicami, dalje s 8 cevni za torpeda po 553 mm. Razvijala je brzino 35,5 vozlov na uro. Njena posadka je v nurnem času štela 145 mož.

Kodanj, 11. avg. s. Potopljena je bila nadaljnja danska trgovska ladja, ki je bila v službi Anglije. Gre za ladjo »Samsee« s 1500 tonami.

Napad na švedsko ladjo

Kodanj, 11. avgusta. s. V četrtek ponoči je neko angleško letalo napadlo v danskih teritorialnih vodah švedsko 1.200-tonsko ladjo »Venersberg« in jo poškodovalo. Ladja je bila izplovljena iz ladjedelnice leta 1914. Vlačili so jo odvedli v bližino neke druge švedske ladje. Trije švedski mornarji, med njimi tudi kapitan, so bili ubiti.

Danski parnik potopljen

Kodanj, 11. avg. s. V tukajšnjih ladjedelniških krogih se je izvedelo, da se je potopil danski parnik »Elisabeth«. Ladja se je potopila v bližini Anglije.

Kako si zamišljajo Angleži nadaljevanje vojne proti Nemčiji

Rim, 11. avg. s. Kakšno je razpoloženje v Angliji glede strahu pred porazom in voljo za preprečenje poraza, jasno kaže članek, ki ga je objavil znani list »The Sphere«. Pisec obravnava sredstva, katera naj uporabi Anglija za uničenje Nemčije, preden bo Rusija onesposobljena za borbo. »Sphere« poziva angleško vlado, naj vrže vse letalske sile in vse pomorske sile in tudi kopno vojsko proti nemškimi invazivskim oporiščem v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Norveški. Pisec izjava dosebedno:

Za Anglijo je prišel trenutek, da napa-

de in uničuje, pri čemer se ne sme oziirati na to, da je prizadeto prebivalstvo Francije, Belgije, Nizozemske, Danske in Norveške. Misliti moramo nase! Vse ostalo ni vredno pomisleka. Sicer pa smo se obvezali, da bomo tem narodom vrnilo svobodo in prav je, da nam ti narodi pomagajo s svojim trpljenjem pri njihovi rešitvi.

Te krute misli Angležev resnično kažejo, kakšna je angleška miselnost. Razkrije se nam vsa vojna in mirovna politika Anglije, če jo gledamo skozi prizmo, ki jo je postavil »Sphere«.

Poslanci bivše hrvatske seljačke stranke prisegli zvestobo ustaškemu pokretu

Vsak poslanec mora računati s smrtno kaznijo, če bi prekršil ustaška pravila

Zagreb, 11. avg. s. V okviru posebne izredne pomembne politične svečanosti se je večerj dovršil nov obrat v notranji politiki neodvisne hrvatske države. V dvorani hrvatskega sabora so se zbrali vsi bivši poslanci in voditelji razpuščenih organizacij dr. Mačkove hrvatske seljačke stranke ter se svečano priključili ustaškemu gibanju.

V prisotnosti poveljnika je neki bivši poslanec HSS govoril v imenu vseh svojih tovarišev in podal izjavo o priključku k ustaškemu pokretu. Govoril je v imenu 180 bivših poslancev in prvakov bivše dr. Mačkove stranke, ki so nato tudi vsi prisegli pred poveljnikom z naslednjimi besedami:

Prisegam na vsemočnega Boga in na vse, kar mi je drago, da se bom v bodoče ravnal po načelih, ki jih postavljajo ustaška pravila, da bom izpolnjeval vse odredbe poveljnika ter da bom znal čuvati sleherno tajnost, ki mi bo zaupana, ne da bi jo kdaj izdal. Prisegam, da bom branil in vrstah ustaškega pokreta doseženo neodvisnost Hrvatske države in narodno svobodo. Če ne bom izpolnjeval te prislege, bom zavežajoč se svoje odgovornosti, ki mi je bila naložena, za vsako svoje dejanje in svoje dolžnosti računal s smrtno kaznijo, kakor mi jo določajo pravila ustaškega pokreta. Tako mi Bog pomagaj!

O dirkačih, ki bodo v petek posetili Ljubljano

Dirka na progi Gorica-Ljubljana-Trst-Gorica naj bi izpodbudila domače organizatorje k večji podjetnosti

Ljubljana, 11. avgusta. V petek, na praznik Velikega šmarna, bodo vozili prvi skozi Ljubljano italijanski dirkači kolesarji na progi Gorica, Ljubljana, Trst, Gorica. O pripravah za to sportsko organizacijo smo delno že poročali. Potek dirke je že organiziran do vseh podrobnosti, medtem ko bodo prijave zaključene do torka zvečer in bo tedaj znano, kateri dirkači bodo sodelovali. Glede na značaj dirke je verjetno, da bomo imeli priložnost videti v Ljubljani najboljši, kar premorejo dirkačev italijanske kolesarske vrste.

Medtem ko je kolesarski sport pri nas zadnja leta iz različnih vzrokov nazadoval, je v Italiji in sploh na zapadu zelo priljubljen. Močno so ga pospeševale predvsem tovarne koles, ki so zaradi reklame pešiljale na razne dirke številna zastopstva svojih uslužbencev, kolesarskih dirkačev. Poleg tega so tudi same pripravljale in izvedle razne dirke ter darovale v ta namen lepe nagrade. Vse to je bilo pri nas skoraj neznano in kolesarski profesionalizem ni imel možnosti, da bi se razvil, ker pač ni bilo domačih tovarnih koles.

Kakšno zanimanje je n. pr. v Italiji za kolesarske dirke, izpričuje že prostor, ki je v sportnih časopisih in sportnih rubrikah dnevnikov odmerjen tem prireditvam. O dogodkih na dirkah, o dirkačih, nagradah, tekmovalni progi se piše na dolgo in široko, razpravlja se do vseh podrobnosti o vprašanjih, ki se tičejo organizacije kolesarskih dirk, pa še o marsičem drugem, kar čisto nima niti zveze s samimi kolesarskimi prireditvami.

V toku razvoja so se zlasti nekatere tekmovalne proge tako priljubile, da so vsako leto na sporedu in jih imenujejo klasične proge. Letos je bilo že sedem dirk na takih progah, osma se je vršila večerj-

šnjo nedeljo. Število udeležencev iz vrst tovarniških zastopstev, pa onih, ki tekmujejo samostojno, je bilo povprečno zelo visoko. Dirke Milano-San Remo se je udeležilo 69 dirkačev, krožne dirke po Toscani 48, krožne dirke po Benečiji 42, državnega prvenstva 40, krožne dirke po Piemontu 57, krožne dirke po Campaniji 38, a za večerjšnjo krožno dirko po Emiliji se jih je prijavilo 62.

Dirkači, ki se najpogostejše udeležujejo dirk in odnašajo nagrade, so med drugimi: Bergamaschi iz Sermeide, Bevilacqua iz Benetk, Canavesi iz Gorie, Chiappini iz Rima, Coppi iz Castellanie, Corrieri iz Messine, Cottur iz Trsta, De Benedetti iz Tortone, Destefanis iz Torina, Leoni iz Rletija, Mollo iz Torina, Valetti iz Avigliane, Volpi iz Torrenierija, Taddel iz Rima, Balbo iz Serravalle, Bartali iz Firenc, Bini iz Prata, Servadei in Succu iz Predapple in Tomasoni iz Torina. Mnogi med temi, ki smo jih našli, bodo tvorili moštvo, ki ga bo na dirko poslala tovarna znanih koles znamke Bianchi, drugo skupino pa pripravila tudi Legnano.

Večino jih bomo v petek videli v Ljubljani, kjer se bodo dirkači za nekaj časa ustavili. Želeli bi ne samo, da bi dirka uspeval v vsakem pogledu, temveč predvsem, da bi našim domačim organizatorjem in voditeljem kolesarskega sporta prinesla novih izkušenj in pobud za bodoče delo v okviru Slovenske kolesarske zveze.

Letošnja lista

evropskih metalcev kladiva

Lani smo s ponosom zabeležili, da se je naš simpatični inž. Stepišnik s svojim najboljšim rezultatom v metu kladiva uvrstil med najboljše v Evropi. Letos je zaradi

štetih razmer imel le enkrat priložnost pokazati svoje sposobnosti, vendar se mu obično posma pomanjkanje treninga. Če mu bo dana do konca liahkostletske sezone priložnost, bo nedvomno tudi letos razvel v vrhu evropske liste najboljših rezultatov v metu kladiva vidno mesto. Trenutno vodijo naslednji metalci: 1. Storch (Nemčija) 56,62, 2. Blask (Nemčija) 55,71, 3. Lutz (Nemčija) 54,70, 4. Backlund (švedska) 53,03, 5. Hein (Nemčija) 52,79, 6. Peterson (Danska) 52,70.

Teniški turnir v Livornu

Tretji dan turnirja v Livornu je prinesel spet nekaj novih rezultatov. Najpomembnejši je vsekakor poraz švedskega reprezentanta Rohlsona, ki ga je izločil Rolando Del Beilo (6:3, 9:7), Schroeder, najboljši

V Budimpešti vodi Italija

O pripravah za mednarodni liahkostletski miting v Budimpešti preteklo soboto in nedeljo smo že poročali. Po skrbnem izboru je sredi preteklega tedna italijansko moštvo odpotovalo z najboljšimi nadležami, da se bo vrnilo z zmago v domovino.

V soboto je bilo na sporedu devet točk. V prvi, toku na 400 m čez zapreke je bil rezultat, kakršnega so pričakovali. Obe prvi mesti sta pripadli Italijanom, vendar pa so časi slabi, kajti Missoni je pretekel to progo letos že v času 53,7. Enako velja za skok v višino. Obe prvi mesti sta tudi v tej disciplini zasluženo pripadli zastopnikom Italije, toda Campagner in Tangetti, ki sta zmagala z skokom 1,85 m oziroma 1,80, sta skočila že 1,93 oziroma 1,85. — Tudi Madžarska sta bila v slabi formi.

V toku na 100 m se je zgodila italijanskemu moštvo nesreča, da je bil Monti zaradi prestopa proge diskvalificiran. Zmagal je sicer drugi zastopnik Italije Mariani s časom 10,6, vendar je tako italijansko moštvo izgubilo važne točke. Tudi Madžarska sta dala iz sebe, kar sta zmogla, saj je Czanyi zboljšal svoj letošnji rezultat za celo desetinko sekunde.

Vrstni red v metu krogla je bil tak, kakršnega so pričakovali. Zmagal je Italijan Profetti s čedno daljavo 15,13 m. V toku na 800 m slavni Lanzi ni imel dorašlega tekmeča. Zmagal je v času 1:47,8, a tudi drugi zastopnik Italije je s časom 1:53,4 mogel potisniti oba Madžarsa na poslednji mesti.

Najbolj nesiguren je bil izid v skoku v daljino. Madžar Czanyi skače redno okoli 7,20, pa tudi Maffei kot najboljši Italijan je že letos preskočil 7,13. Maffei pa je odpovedal in ni niti dosegel znamke 7 m. Tretje mesto je pripadlo Madžaru. Drugo zmago so spravili Madžari in si osvojili obe najboljši mesti v toku na 1500 m. Szi-

madžar, ki je s veliko težavo premagal Stortija (9:7, 4:6, 9:7).

Zaključek plavalnega prvenstva Ostmarke

Še pred dnevi so poročali o prvem dnevu plavalnega prvenstva Ostmarke. Drugi in zaključni dan tekmovalja je prinesel največ uspehov dunajskemu klubu EWASC, ki je zmagal v skupni oceni v moških in ženskih disciplinah. Na drugo mesto so se v moških disciplinah plasirali Celovčani, pri ženskih disciplinah pa dunajska Danubia. Razen v stafeti je Cerer nastopil še v dveh disciplinah: na 100 m prosto je zasedel tretje mesto tik za Paukeriom in Rauberjem, ki sta oba dosegla 1:05. Na 200 metrov prmo pa ni imel pravega tekmeča in je zmagal v času 2:54.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 11. avgusta: Suzana, Tiburcij.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Ukradena pesem.
Kino Sloga: Ave Marija (Benjamin Gigli).
Kino Sloga: Morski razbojnik — II pirata sono io.

Kino Moste: Drama v tretjem nadstropju in Dolina suše.

Razstava Gaspari-Smerdu-Dremelj v Jakkopčevem paviljonu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

SK Ilirija: Seja upravnega odbora bo jutri ob 19.45 v tajništvu.

Nesreče

Ljubljana, 11. avgusta.

Tudi včerajšnja nedelja je zahtevala svoje žrtve. V ljubljansko bolnišnico so prepeljali 23-letnega Alojza Žitnika iz Črne vasi, ki jo je snoči izkupil v fantovskem pretpu. Ista usoda je doletela 20-letnega Bernarda Korenčana, delavca iz Tomišlja, ki si tudi zdravi bunke na glavi in telesu. — V soboto popoldne je na Dolenjski cesti pred Češnovarjevo gostilno neki avtomobilist podrl 37-letnega mizarja Ivana Matjašiča iz Ljubljane. Matjašič je precej močno pohit po telesu. — Fran Zakrajšek, železniški delavec na ljubljanski postaji, je stopil iz vagona tako nesrečno, da si je zvil nogo.

ŠAH

— Prvo kolo v turnirju za šahovsko prvenstvo Nemčije, ki se je vršilo že preteklo nedeljo in katerega rezultati so prišli v naše roke šele sedaj, je dalo nekaj prav zanimivih partij. Presenetil je zlasti Lovkenc, ki je premagal Reilstaba. Tudi oba najmlajša Junge in Pfeiffer sta uspešno začela. Oba sta zmagala nad svojima nasprotnikoma. Kieninger, lanski prvak, je remiziral z Richterjem, neodločen sta ostali tudi partiji med Schmidtom in Ernstom ter med Palmetom in Krankijem.

Radio Ljubljana

Ponedeljek 11. avgusta 1941-XIX

13.15: Poročilo Vrhovnega poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.17: Orkestralna glasba pod vodstvom mojstra Arlandija. — 14: Poročilo. — 14.15: Orkestralna glasba pod vodstvom mojstra Arlandija. — 14.45: Poročilo v slovenščini. — 17.15: Radijski orkester pod vodstvom mojstra D. M. Sijanica. — 19: Italijanski tečaj prof. dr. Stanka Lebna. — 19.30: Poročilo v slovenščini. — 19.45: Lahka glasba. — 20: Napoved časa in poročila. — 20.20: Kramljanje v slovenščini. — 20.30: Simfonični koncert pod vodstvom mojstra Franca Fedeltja ob sodelovanju pianista Vica la Volpe. — 21.30: Filmska glasba, orkester dirigira mojster Angelini. — 22: Koncert violinista Alberta Demeja ob spremljavi mojstra Mariana Lipovška na klavirju. — 22.45: Poročilo.

Torek, 12. avgusta 1941-XIX.

7.30: Poročilo v slovenščini. — 7.45: slovenska glasba — v odmoru napoved časa. — 8.15: poročilo v italijansčini. — 12.30: poročilo v slovenščini. — 12.45: operetna glasba. — 13: napoved časa, poročilo v italijansčini. — 13.15: Komunikacije glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.17: Radijski orkester pod vodstvom Draga Marija Sijanica: lahka glasba. — 14: poročilo v italijansčini. — 14.15: koncert Ljubljanskega kvarteta. — 14.45: poročilo v slovenščini. — 17.15: koncert godalnega orkestra pod vodstvom mojstra Manna. — 17.45: zbor mladih glr EIAR. — 19.30: poročilo v slovenščini. — 19.45: koncert kvarteta sester Stritar, pri klavirju Marian Lipovšek. — 20: napoved časa — poročilo v italijansčini. — 20.20: slovensko predavanje. — 20.30: gledališka sezona EIAR Puccini Tosca, v prvem odmoru slovensko predavanje, v drugem odmoru vesti v slovenščini v tretjem odmoru poročila v slovenščini.

ALI RES

SE NE VESTE,

da vam oglaš v »Slovenskem Narodu« odzve me Vaše skrbi? Če iščete službo ali stanovanje, če želite karkoli kupiti, se obrnite na oglasni oddelek »Slovenskega Naroda«, ki vam bo s cenanim oglašom izpolnil željo. Oglasni oddelek »Slovenskega Naroda« sprejema oglase za isti dan vsak vsak dan od 9. ure zjutraj. 1234

KLISEJE
V REPRODUKCIJI
JUGOGRAFIKA
V PETRANAP 23

Močni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Dotrpel je po dolgi mučni bolezn na nenadomestljivi soprog,
očka, stari očka, brat, tast, svak, gospod

Rihtar Franc

prokurist banke »Slavijek« in posestnik

dne 10. avgusta, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga bomo spremili v torek, dne 12. avgusta 1941 ob 1/2 6. uri popoldne z žal — kapele sv. Andreja — k Sv. Križu.

Ljubljana, Jesenice, Celje, Zagreb, dne 11. avgusta 1941.

Žalujoči ostali

Cestna dela v Ljubljani in okolici

V Ljubljani poleg drugih cestnih del asfaltirajo Zaloško cesto, v okolici pa so z dotacijo Visokega Komisarijata vsa cestna dela pospešena

Ljubljana, 11. avgusta. Dolga in ravna Zaloška cesta, ki spada med najvažnejše prometne žile našega mesta, bo na najodličnejši način asfaltirana. Pripravljalna dela so že v teku. Na odseku od Hrvatskega trga do Slajmerjevega doma, je odkopana vrhinja plast dosedanjega cestnišča iz gramoza, med tramvajsko progo in hodnikom za pešce na levi strani ceste. Tramvajska proga je že na vsej dolžini tlakovana z granitnimi kockami, urejena sta tudi oboje pločnika, od katerih je levi v vsej dolžini asfaltiran, desni pa posut z drobnim gramozem. Prav tako je na sodoben način urejena kanalizacija na obeh straneh ceste. Asfaltiranje Zaloške ceste je nekakšen uvod v večja cestna dela v Ljubljani. Kakor je že znano, bodo asfaltirane tudi Tržaška, Tyrševa in Izanska cesta.

Poleg teh večjih del, ki bodo prišla na vrsto v bližnji bodočnosti, pa so zdaj v teku manjša dela v dostojno nedoseženem obsegu. Ceste med Kongresnim trgom in Aškerčevu cesto in med Gosposko cesto do Gradišča, bodo vse obnovljene in urejene. Dela se vršijo s pospešenim tempom. Sodobno urejena Vegova cesta, bo po sliki ureditvi dela Emonske ceste znatno pridobila na svojem pomenu, ker bo po njej usmerjen velik del prometa, ki se zdaj vrši po ozkem Gradišču, kjer povzroča še večjo stisko dvotirna tramvajska proga. S temi deli, ki bodo v najkrajšem času dovršena, bo dobilo ožje in širše mestno središče skoro povsem urejeno cestno omrežje.

Toda ne samo v mestu, tudi v neposredni in posredni okolici Ljubljane, v okviru ljubljanskega okraja, so v teku večja cestna dela. Ta dela so sicer bila določena že pred vojno in so bila potrebna sredstva na razpolago, vendar je bil tempo dela po okupaciji znatno pospešen. Vsa dela v ljubljanskem okraju gradi izključno Okrajni cestni odbor v Ljubljani in sicer s svojim kreditom in dotacijo Visokega Komisarijata, kar je omogočilo pospešena dela. Med najvažnejša dela, ki spadajo v ta okvir, je brez dvoma gradnja novega železobetonskega mostu čez Ljubljanico pri Zaloški, kjer je dosedanj leseni davno odslužil in je zahteval neprestano popravila, kar je spet zahtevalo mnogo stroškov. Poleg tega je stari most večkrat na leto preplaval narasla Ljubljanica. Da je bil delj časa nesposoben za sleherno uporabo. Gradnja novega sodobnega mostu pa bo precej zamudna, ker se bo treba boriti s številnimi tehničnimi zapreki. V zvezi z novim mostom bo treba preložiti v precejšnji dolžini glavno cesto in jo znatno dvigniti, da bo ko novi most, varna pred največjimi poplavi. Preložiti in preurediti bo treba tudi par stranskih potov.

Na vseh obstoječih cestah so v teku v pospešenem tempu različna vzdrževalna dela, ki so neobhodno potrebna za naraščajoči promet sodobnih motornih vozil. Stalno se povsod opravljajo popravila manjšega značaja, kakor krpjenje, posipanje in čiščenje jarkov. Vse to spada med normalna vzdrževalna dela. Med številne

novogradnje, ki pa so bile že itak v proračunu, spada dograditev preložitve ceste na Dobrovo, kar je za naraščajoči promet znatnega pomena, ker bo cesta skrajšana in bodo odpravljene nekateri ovinki ter omiljena strmina. Na isti cesti bo nekoliko dalje na Svici prav tako izvedena potrebna preložitve. Nadalje bo dograjena moderna cesta na Ligojini na Vrhniki in dokončana dela v Jezah pri Horjulu. Dvornica bo tudi preložitve ceste v Lučah na Dolenjskem. Nekaj novih ovinkov in strmin bo na ta način odpravljeno, kar bo omogočilo znatno hitrejšo in varnejšo vožnjo. Znamo tudi, da pri Hudapotniku so povzročili tamkajšnjemu prebivalstvu velike skrbi, cestam in potom pa stalne okvare. Struge nagajajočih vod bodo tedajito regulirane, v zvezi s temi večjimi deli pa so tudi cestna dela proti Polhovemu Gradcu. Vse delo nove meje sta odpadli dve cestni deli, ker sta ostali na drugi strani. Namesto teh dveh del pa se vrši rekonstrukcija nevarnega ovinka pri Zdešarju med Dobrovo in Brezjam in rekonstrukcija podobnega ovinka na pokrajinski cesti Grosuplje-Zužemberk v Grosuplju.

Pri vseh teh delih je zaposlenih do 250 delavcev, večji del brezposelnih in beguncev. Za olajšanje njihovega položaja v teh težkih časih, je Okrajni cestni odbor s pomočjo Rdečega križa povsod, kjer se dela v teku, organiziral delavske kuhinje in prenočišča. Na ta način gre tudi delo hitreje od rok.

treba čakati na kupce. Na trgu za kurivo se ustavljajo le nekateri, a tudi oni ne dolgo. Kmalu je sklenjena kupčija, tako da kmetje zdaj na trgu za kurivo niti več ne krmijo konj. Precej lepa suha bukovna drva prodajajo po 80 L kubični meter. Kmetje iz Polhograjske doline ne dovažajo drva na Grudnovo nabrežje, ker imajo svoje stalne odjemalce po mestu. Kupci pri-

hajajo nakupovati tudi h kmetom na doma drva. Meščane je treba opozoriti, da ne bodo šli zamažati pota, da je večina suhih drv v Polhograjski dolini že razprodana. —l. Dr. Robert Neubauer je začel s privatno prakso kot specialist za pljučne bolezni ter ordinira na Tyrševi cesti 6 (bivša dr. Hausova ordinacija) ob delavnikih od 10. do 12. ter od 15. do 17. ure. 350 n

„Poslali vam bomo na dom!“

Kaj pravijo trgovci o vplivnosti in postrežbi v trgovinah v teh časih

Ljubljana, 11. avgusta. Iz trgovskih vrst smo prejeli zanimiv dopis: odgovarjajo piscu, ki je napisal v nekem ljubljanskem dnevniku nekaj nelaskavih besed o vplivnosti in ustrežljivosti naših trgovcev. Meščan se je pritoževal, da so trgovci začeli opuščati lepe stare navade in da so nekateri prodajalci zdaj toliko premalo vplivni kolikor so bili prejšnje čase preveč. Predvsem pisec toži, da so trgovci začeli opuščati lepo navado pošiljanja blaga na dom. Pravi, da ima trgovsko osebo zdaj še tem več časa in bi se prodajalci ne smeli izgovarjati, da ne umejejo.

Naš dopisnik pa pravi, da pisec, ki obkrojuje stare čase ter obsoja trgovce, najbrž še ni imel prilike stati v vrsti pred prodajalno kako mnoge gospodinj, sicer bi se lažje življal v razmere. Res so včasih trgovci pošiljali svojim odjemalcem blago na dom in vplivnost v trgovinah je bila celo pretirana. Prav tako so pa bile pogosto zahteve odjemalcev pretirane. Ni pretiravanje, če povemo, da so kupci zahtevali, naj jim prodajalec pošlje iz srede mesta v Rožno dolino kilogram krompirja ali 10 kg čaja. Gospa je kupila za dinar kvasa in zahtevala, naj ji ga prinese na dom.

Res je pa tudi, da so bili trgovci do neke mere sami krivi prevelikega izrabljanja njihove uslužnosti. Odjemalci so začeli izkoriščati vplivnost trgovcev. Sicer so bili tudi nekateri kupci vplivni in niso gledali v trgovcu svojega sluge. Tako mnoge gospe niso dovolile, da bi jim trgovci dostavljali blago na dom, češ, moj mož je dovolj močen in ima več časa kakor vaš vajenec. Nekateri odjemalci so sprevideli, da se trgovski vajenec ne more izučiti na cesti, vsi pa, žal, ne.

V Ljubljani se ne more sklicevati na razmere v drugih mestih, n. pr. v Trstu, da bi rekli, češ, tudi pri nas bi trgovci lahko obdržali vse stare lepe navade. Naše male trgovine nimajo toliko osebja, da bi ga lahko pošiljali ves dan na ceto.

Ljudje, ki mislijo, da imajo trgovci zdaj zaradi manjšega prometa manj dela, se zelo motijo. Trgovci imajo zdaj precej več dela, ki je tudi bolj odgovorno. Prodaja na nakaznice zahteva več časa, kar pač lahko sprevidi vsak sam, če kdaj stopi v prodajalno. Precej dela je pa že s samimi pripravami za racionirano prodajo, z urejevanjem, oddajanjem nakaznic, prevzemanjem blaga itd. Trgovci prevzema blago pri Prevodu in to ni tako enostavno kakor se morda zdi nekaterim nepoučenim meščanom. Trgovci sperejo stroške, čeprav nima mnogo blaga, ima dovolj dela s svojimi stalnimi odjemalci v prodajalni. S prodajo blaga v manjših količinah je mnogo več dela, kakor če bi trgovci n. pr. prodajali po cele vreče moke ali zabojke sladkorja. Koliko je že več tehtanja! Kako naj trgovci mirno pustijo čakati odjemalce v trgovini samo zaradi tega, da bo nekdo drugi, ki je preveč zvišen, da bi stopil v prodajalno, dobil blago na dom? Odjemalci, ki prihajajo po blago v prodajalno, bi imeli nedvomno dovolj povoda pritoževati se nad trgovčevimi nevljudnostjo, če bi delali tako velike razlike med njimi. Če bi nekaterim pošiljali blago na dom, bi to smeli zahtevati vsi.

Razvajenim odjemalcem je pa treba naložiti čistega vina. Dandanes je treba povsod plačati takoj vsako blago. Trgovci prejmejo blago le, če ga takoj plača. Trgovci nimajo kapitala, da bi lahko blago kreditirali svojim odjemalcem kakor so ga včasih. Prejšnje čase je bila navada, da so mnogi odjemalci prejeli blago na dom, predvsem tisti, ki so hkrati naročali večje količine živil. Bila je pa tudi navada, da kupovalci niso plačali sprejetega blaga vajencu, ki jim ga je pripeljal. Tudi zdaj je še tako, da odjemalec ne plača blaga takoj, če mu ga pošljejo na dom. Razumljivo je, da meščani tožijo nad opuščanjem starih navad. Kako udobno je bilo včasih, ko si samo zdrdral po telefonu, koliko sladkorja, kave, moke, masti, olja in drugih dobrot želiš, pa so ti jih pripeljali na dom, ne da bi ti bilo treba reči »Hvala!... Nekaterim odjemalcem še vedno ni mogoče dopovedati, da trgovci lahko da blago le, če mu ga kupec takoj plača. Tudi je nekaj tednov trgovci zdaj ne more čakati na plačilo, ker sicer ne more naročiti drugega blaga.

Posebej je pa treba naglasiti, da ima zdaj trgovci s samo evidenco nakaznic več dela kakor prejšnje čase s pošiljanjem blaga na dom.

Načeto je vprašanje vplivnosti pri trgovcih, zato pa tudi ni nevljudno, če se vprašamo, kako je z vplivnostjo pri odjemalcih. Ali se vam zdaj vplivno zahtevati od prodajalca, naj vam pošlje blago na dom, ko je preobložen z drugim delom in ko mu nihče tudi ne plača prenašanja po mestu? Ali je vplivno, če močna gospodinjka pomočnica ali gospodinja zahteva, naj ji trgovci pošlje blago na dom, naj ga prepelje slaboten in z delom preobložen vajenec? Zdaj, ko so trgovine odprte po 5 ur, ima vajenec še manj časa, da se izuči svoje stroke, pa naj zahteva, da se izuči ure porabi za prenašanja tovorov! Ali se naj fant uči trgovske stroke, ali pa naj prakticira za postreška — obojega ne more.

Vplivnost torej zahteva, da smo v teh časih vplivni vsi, čeprav to ni lepa stara navada.

Spomini

starega Turjačana

Ljubljana, 11. avgusta. V bližini gradu med Kranjskimi lipami je stala svoj čas lesena bajta. Zoba časa jo je pobral in sedaj ni več sledu o njej. Na istem mestu pa rase trava in osat.

Še dobro se spominjam, ko sem bil še deček, kako so graščinski uslužbenci pravili, da v gradu straši, da hodi po grajskih sobah stara grofica, ko pa se bliža polnoč se pa prikaže v kačji podobi.

Nekdanji cerkovnik jo je tudi večkrat videl in srečal na cerkvenih stopnicah, ko je lezla v cerkev. Kakor strela iz neba je začelo v cerkvi zvoniti in vsi grofje so se iz strahu poskrili.

Zupnikova pisarna je bila tik nad ječami in je zupnik Medved večkrat pravil v gostilni pri Prajerju, da je slišal ženski glas iz ječe. Malokateri zupnik pa se je na gradu postaral, kajti rali nočnega nemira je vsakdo pobegnil.

Prerokovano je, da se vsakih 100 let prikaže grofica v kačji podobi. Pride pogled svoje staro gnezdo, kjer se je rodila kot kranjska grofica, dasi tujeja porekla. Svoje ujetnike je pustila v kletih stradiati, da so od glada pomrli.

Tlačen Gasper je prišel plačat davek. Zmanjkalo pa mu je en krajcar. Vprašal je valpeta, ali mu ga bodo oprostili ali si ga bodo zapomnili, da ga bo pozneje plačal. Toda valpet je bil še trikrat hujši od samega gospoda in je jezno odgovoril: Ne bomo ti ga polarili pa tudi ne zapomnili. Peljal ga je v temnico, ki je bila v stolpu. Leta 1848. je bilo konec tlake. Fritekelj Anton

Anekdota

Michelangelo je bil dovršil doprsna kipa dveh sodobnikov. Mnogi prijatelji umrlosti so ju prišli gledat. Entim se je zdela podobnost med umetninama in človekoma premajhna. Michelangelo je pa zavrnil njihove pomisleke rekoč:

— Kaj za to! Kdo se bo pa čez tisoč let zmenil za podobnost!

CORA
TORINO • 1835
CORA - CORA
l'aperitivo di gusto moderno.
Si prende con selz.
aperitiv modernega okusa.
Pije se s sodavico.

Praška domača mast
CISTI IN ZDRAVI RANE
DOBI SE V VSEH LEKARNAH
R. d. št. 2/41

Maksim Gaspari in njegova razstava

Gaspari je dosegel svoj višek in tam bo obstal

Ljubljana, 11. avgusta. Pred razstavo v Japokičevem paviljonu so pisali naši listi o štiridesetletnici njegovega dela. Ta številka ni točna, ker je Gaspari prvič razstavil leta 1906, ko se je vrnil iz Dunaja. Srečala sva se z Aškercem, ki mi je omenil, da gre pogledat, koliko je mladi Gaspari napredoval, s pripombo, da je Gaspari najbližji naši zemlji, ker ni le slikar, temveč tudi pesnik.

Od leta 1895. dalje se je začelo gibanje med dijaki, ki so čutili v sebi pesniško-pisateljsko žilico in ustanovljali dijaške liste oziroma literarne klube. Člani so liste sami pisali. Tako so se mladi ljudje tudi našli leta 1902. in se povezali v literarni klub, katerega sem omenila v »Jutru« ob smrti dr. Ivana Laha pod: »In memoriam«. Navedla sem imena onih, ki so pisali in pesnikovali. Maksim Gaspari je list ilustriral in objavil tudi svoje pesmi. Da je bil ta literarni klub s svojim listom zanimiv, priča tudi dejstvo, da mi ga je v poznejših letih večkrat omenil v pogovoru dr. Siebinger, glede na imena onih, ki so se udeleževali na knjižnem polju, in izšli iz omenjenega kluba.

To bi bilo za uvod, ker so naši listi omenili, da je Gaspari slikar-pesnik, kakor je Golar pesnik-slikar. Marsikomu ni znano, da je Gaspari tudi pesnik, ker je vse premalo priobčil glasove svoje lire. Na podlagi tega je razumljivo, kako se družijo in spaja njegova slika s pesmijo.

Razstava njegovih del je ena sama narodna pesem in skoro ob vsaki sliki se zamislimo v zvenčene kitice naših pradedov, ki so nam jih zapustili za dediščino iz časov, ko so zlagali pesmi ob vsaki priliki, v vseh letnih časih pri svojem delu na polju in ob razveseljevanju.

Ob sliki »Slovenska Marija«, ki ima tisto presrečno naše dete v naročju, nam nehoti zavzemanje verzov: »Ti si roža Marija.« Smeje se dekle med nagelji in Nedeljsko popoldne kar samo zapoje: »Žide kupila bom, šopek povila bom.« V narodni noši klečeče dekle pred oltarjem nas spominja na Gregorčičev pesem. Z zibeljo na glavi se vrača žena ob strani moža od poljskega dela domov in ta slika je tesno povezana v narodno pesem: »Slinčka bom zibala, tebe stemala.« Tam gredo dekleta od naše zardela od fantovskih pogledov z viržinkami v ustih in kdor je živel na deželi, ve, kaj vse to pomeni. Ko bo zvečer prisijalo fantovsko sonce, bo šla vesela pesem skozi vas in trkala na okna: »Pri tebi je še rožmarin, boš dala ga v spomin.« Za Ohceto je seveda tudi krst. Le pogledje tista dva botra, kako ponosna sta. Tam pase pastir svoje ovčice, večerni zvon se oglašja iz nizkega stolpa in dekle moli pred kapelo. To je dih naše zemlje. Čez

polja gre procesija na dan sv. Rešnjega Telesa in naša dekleta nesejo bandero. Zehtenje zemlje se spaja z zvonomi in z molitvijo, da Bog blagoslovi delo sejalca in žanjca. Vse to je naš svet, naše njive, naši grci in holmi s ponižnimi cerkvami, vse to objema naša narodna pesem, katero je preoblikoval Maksim Gaspari.

Ako bi hoteli zajeti vsa Gasparjeva dela, bi zlepa ne obšli vseh prelepih motivov, ki nam jih predstavljajo njegove slike glede na naše narodne običaje, našo nošo, naše posebne prilike narodnih običajev, vse od Kurenta, Tepežkanja, Godcev do naših bander in tistih tihih kapel, ki so ovenčane s cvetjem deklet, ki prisojijo Mater božjo za uslišanje vseh srčnih skrivnosti, vse do križa ob poljski stezi. Med poljem so postavljali križe. Gaspari nam pred očmi Krista z iztegnjenimi rokami, iz Njegovega srca pa kaplja srčna kri na tisto zemljo, ki je prepojena z znanjem kmetovalca, kateremu je njegovo polje svet in življenje. V to zemljo je tako ukoreninjen, kakor sv. Krištof na stolpih raznih cerkvah vse od Bohinja dol do Cerngroba, ali pa do sv. Florijana v Ribniški dolini, kjer je napis: »To je svet! Florjan.«

Dolenjski triptih »Kronovo, Otoče, Bela Cerkev« je poglavje zase. Naš svet je ob njem, kakor Marija ob sončni roži z našimi otroci. Maksim Gaspari je slikar našega okolja in vsega, kar je naše od nekdaj. Ob pogledu na njegovo razstavo zapoje naša narodna pesem, ki je večno živa in bo živel v vekove.

Njegove slike pojejo našo narodno pesem, ki se je zbudila v srcih in ki se poje vedno naprej s srci in bo vedno odmevala iz njih in iz naše zemlje.

Maksim Gaspari nam je vse to podal v sliki, kar nam je dal pesnik Golar v besedi. Oba sta sinova sončnih poljan, zalega žita, rožmarina in nagelja in vse daleč, kar nam živo pred očmi naše slovenske žitje in bitje. Gaspari-Golar sta najizrazitejša predstavnika našega sodobnega življenja, in to v sliki in besedi.

Maksim Gaspari je dosegel svoj višek in tam bo obstal, ker je pot navzdol nemogoča. Ko se boste zazrli na razstavi na sliko njegove žene, vam bo zazvenela pesem: »Gor! čez Izaro.«

Z razstave Maksima Gasparija vas bo spremljalo sredi polja znamenje Krista na križu. Postavil ga je naš kmet. Ta Krist objemlja našo zemljo in naš narod in jo blagoslovlja iz veka v vek. Naj počiva Njegov blagoslov vsepovsod, to je upodobljena želja slikarja Gasparija in to je želja vseh naših src.

Mara J. Tavčarjeva.

DNEVNE VESTI

— Danska priznala Hrvatsko. Zdaj je tudi Danska priznala neodvisno Hrvatsko državo.

— Fašistično odposlanstvo pri dr. Paveliču. Poglavnik dr. Pavelič je sprejel v prisotnosti italijanskega poslanika Casertana odposlanstvo Fašistične Stranke, pod vodstvom generala Coselschia. General Coselschi je izročil poglavniku pismo strankinega tajnika Serana, s katerim je akreditirana Fašistična organizacija pri stranki hrvatskih ustašev.

— Počastitev spomina Stjepana Radića. V petek je bila obletnica smrti Stjepana Radića, ki je umrl tragične smrti pred 13 leti. Na Hrvatskem je bilo več spominjskih svečanosti.

— Počitinski tečaj nemščine za srbske učitelje. Nemški znanstveni zavod v Beogradu prireja počitinski tečaj nemščine, ki se ga udeležuje 130 srbskih učiteljev. Zanimanje za tečaj je tako veliko, da bo prirejenih še več tečajev.

— Zaščita hrvatskih kulturnih dobrin. Hrvatsko prosvetno ministrstvo je odredilo strogo kontrolo nad vsemi umetninami in zgodovinskimi dragocenostmi v javni ali zasebni posesti. Trgovcem z umetninami je prepovedano prodajati umetnine brez dovoljenja prosvetnega ministrstva.

— Podružnica nemške državne banke v Celju. V Celju je bila ustanovljena podružnica nemške državne banke.

— Hrvatski konzulat v Gradcu. Hrvatska ima zaenkrat pet poslaništev, in sicer v Berlinu, Rimu, Vratislavi, Bukarešti in Sofiji, generalne konzulate na Dunaju, v

Iz Ljubljane

Naknadne prijave za meso

Mestni preskrbovalni urad obvešča prebivalstvo, da bodo mesarji sprejemali za mudnike, ki se še niso prijavili za meso, še do srede 13. avgusta zvečer. Mesarji naj izpolnjene sezname v treh izvodih predložijo preskrbovalnemu uradu v četrtek 14. avgusta do 13. ure. Hkrati pa moramo opozoriti tudi vse gospodinj, da sedaj ni več mogoče menjati mesarjev ter je v tem pogledu kakršnokoli posredovanje na mestnem preskrbovalnem uradu popolnoma neuporabno.

Dogodilo se je namreč več primerov, kjer so se stranke priglasile pri tem ali onem mesarju ter pri njem že tudi dobile knjižico, toda še predno so dobile meso, so se gospodinjne spet premislile in zahtevale, da bi dobivale meso pri drugem mesarju. Vsi mesarji brez razlike imajo popolnoma enake predpise, ki se morajo po njih ravnati, prav tako pa veljajo predpisi tudi za stranke ter zato nikakor ne smejo delati zmede in nepotrebnega dela. Z uvedbo knjižic je vsaki družini zagotovljen najpotrebnejši kosček mesa, ki ga prej niti za drag denar ni bilo mogoče do-

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16., 18. in 20. uri

KINO UNION TELEFON 22-21
Najpopularnejši italijanski komik Macario v izvrstni komediji burrega smeha
Morski razbojnik
Slovenski napisi po vsej dolžini filma!

KINO MATICA TELEFON 22-41
Odlična muzikalna komedija s prekrasno glasbo, pieci in humorjem
Ukradena pesem
Vivi Gioi, Nino Taranto, Ugo Coseri

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Prekrasen film
Ave Marija
Z Benjaminom Gitligim v glavni vlogi.

biti. Nezaodvolježem, ki hočejo še zdaj izbirati mesarje, se pa prav lahko pripeti, da mesa ne bodo dobili niti pri tem niti pri onem mesarju, saj se mesarji nikakor ne tepo za odjemalce, pač so pa zadovoljni, če čim manj strank pride s knjižico po meso. Ponavljamo torej, da je menjanje mesarjev zdaj nemogoče in da je zaradi tega vsaka beseda in vsak korak na preskrbovalnem uradu popolnoma odveč.

—l. Dela na Emonski cesti, zaradi katerih je že delj časa preložen ves vozni promet v druge sporedne ulice, se bližajo zaključku. Sedaj utrjujejo ceto na odseku med Napoleonovim spomenikom in Aškerčevu ulico. Obenem so uredili tudi robnike hodnikov nasproti Križanske cerkve. Način obdelave in utrditve cestišča je bil že večkrat opisan, ljudje pa se prav radi ustavljajo in opazujejo delavce pri delu. Kakor kaže spodnji del Vegove ulice, ki je že odprta za promet, je ta način utrditve vsekakor zelo primeren za kolezarski in lažji vozni promet. Kako se bo pa obnesel, ko se bodo enkrat preizkušala na njem težja tovorna vozila zlasti tovorni avtomobili, bo pokazala šele bodočnost. Zeleti bi bilo, da bi prestal preizkušnjo boljše kakor tlak z velikimi kockami na Tyrševi cesti od nebotičnika do Figovca in oni z drobnimi kockami na Sentpetrski ulici, kjer je cestišče že tako razdrapano in stopnjavito, da se ga boji vsak voznik, še celo pa kolezar. Ko bo delo v Vegovi in Emonski ulici končano, bo »ulica spomenikov« in z njo vsa okolica univerze, nove univerzitetne knjižnice in Križank ugodno pridobila na zunanosti. Škoda pa je, da se vrsta spomenikov pred Glasbeno matico tako izgublja med vejevjem parka na terasi. Pozoren tujec šele po natančnejšem opazovanju odkrije, da so ti stebri spomeniki in ne zgolj arhitektonski okras parka.

—l. Promet v Trnovskem pristanu v pristanišču za čolne nasproti »Spice« je vedno živahen, posebno pa še te dni, ko je voda po zadnjem deževju precej visoka. V lepih, sončnih dneh prevažajo motorni čoln kopalec v kopališča na desnem bregu Ljubljane, obenem pa pristajajo tod tudi veliki tovorni čolni. V njih tovorijo opeko, podpeški kamen in drva z Vrhnike, Podpeči in krimskih gozdov. Pristanišče pa je za današnji promet premajhno, posebno če se nakupijo na bregu večje količine gradiva naenkrat. Ko bo srečno dokončana regulacija Ljubljane, zgrajena zatvornica pri cukrarni in odstranjena stara na »Spice«, se bo izto-varjanje preložilo nižje dol, kjer je urenjen stopnišast breg in je tudi več prostora.

—l. Trg s kurivom. Čeprav kmetje dovažajo v mesto dan za dnem z Dolenjskega mnogo drv, se vendar ne vrste več vozovi, obloženi z drvni, na Grudnovem nabrežju kakor včasih. Meščani še vedno zelo živahno kupujejo kurivo, tako da kmetom ni

MALI OGLASI

DANASNJA HRANA ne ustreza povsem in podhranjuje ljudi. Da dobi telo hranljivih snovi in vitaminov v zadostnih količinah, je treba redno piti

AMBROZEVO MEDICO, ki jo dobite pristno le v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ulica št. 6.

OTROSKI VOZICEK krasen, dobro ohranjen, globok, pleten — prodam. — Naslov v oglašnem oddelku »Sl. Narod«. 1344

KAUČE novi modeli po nizkih cenah dobite pri

E. Zakrajšek, tapetništvo Miklošičeva 34

INSERIRAJ v Slov. Narodu

FIERA DEL REICH SEJEM-RAJHA
AUTUNNO 1941 LIPSKA JESEN 1941 LIPSKO
APERTURA 31 AGOSTO OTVORITEV 31. AVG.
• NOTEVOLI RIDUZIONI FERROVIARIE • ZNATNI POPUSTI NA ŽELEZNICAH

Rappresentante Onorario Regionale per Lubiana

Castni pokrajinski zastopnik za Ljubljano

Ing. G. TÖNNIES — LUBIANA — TYRŠEVA 33, tel. 27-62

Kraljevska italijanska Akademija

V razmeroma kratkem času je zavzela med italijanskim narodom čisto izjemno in vodilno mesto

Ko je postal general Napoleon Bonaparte po državnem prevratu 18. Brumaira prvi konzul, je bila njegova prva naloga obnoviti red v Franciji. V ta načrt je sprejel tudi skrb za duhovne vrednote naroda. Zato je ustanovil Institut de France. Ob njegovi ustanovitvi se je mogel Napoleon inspirirati po stari italijanski in francoski tradiciji. Obema je dal vidno obliko in tako je ustvaril poleg Academie Française, Akademijo moralnih in političnih ved lepe poezije, upodabljajoče umetnosti in medicine. Tudi pri tem je bila italijanska tradicija očitna, kajti polotok je ustvaril še eni 15. stoletje dolgo in ponosno akademijo vseh vrst in smeri. Akademije so uživale naklonjenost papežev in vladarjev — mecenov.

Ob zibelki KJA

Tudi Duce je stal po svojem pohodu na Rim pred podobno nalogo, kakršno je rešil v Franciji prvi konzul po 18. Brumairu. V Italiji je bilo treba odstraniti in izročiti pozabni mnogoručni, rešiti dolgo vrsto težavnih nalog vseh vrst, dovršiti duhovno in v gotovem smislu tudi politično edinstvo italijanskega naroda ter zgraditi na trdnih temeljih močan državni. Osredotočiti cvet pisateljev, znanstvenikov in umetnikov, v eni ustanovi je bila zapeljiva naloga, kajti tu se je nudila prilika pokazati, da je postalo moralno edinstvo naroda resnično in življenjsko dejstvo.

Tako je bila 7. januarja 1926 s kraljevim dekretom ustanovljena Kraljevska Italijanska Akademija in 25. marca je dobila sankcijo parlamenta, ki je izglasoval dotični zakon. Potrebna so pa bila 4 leta vztrajnega dela, da je prišlo do definitivne ustanovitve Akademije, ki je bila slavnostno odprta na Kapitolu v Rimu 18. oktobra 1928, ob sedmi obletnici pohoda na Rim. Obsegala je štiri razrede: moralne in historične vede, fizične, matematične in prirodoslovne vede, poezijo in lepe umetnosti. V marcu prejšnjega leta je ustvaril zbor prvih 30 akademikov jedro bodočega Instituta, ki naj bi štel 60 članov. Pred-

sedniku vlade je bila priznana pravica imenovati na vsako izpraznjeno mesto novega člana, zbranega izmed treh, ki mu jih predlaga zbor akademikov.

Sedež Akademije

Akademiji je bila odkazana razkošna palača Farmesina na bregu Tibere nasproti palače Corsini na Lungarji kot sedež. Ta krasna vila, ki je bila v 16. stoletju last bogatega sienskega bankirja Chigija, velikega prijatelja humanistov, okrašena z dragoceniimi Rafaelovimi in Peruzijevimi freskami, je bila širokopotezno obnovljena pod vodstvom viceprezidenta Akademije Sarrioria. Renoviranje se je pričelo leta 1930. Tako je dobila Kraljevska italijanska akademija sebi dostojen sedež. Zdalj ima krasne vrtove, avditorij za 500 slušateljev, dvorane za seje posrednih razredov, knjižnico in celo vrsto krasnih pisarn.

Ob ustanovitvi je bilo jasno povedano, da Akademija ne bo razvijala dejanja, ki bi kolidiralo z delovanjem katerekoli že obstoječe Akademije v Italiji. Njena naloga je bila izraziti na polju visoke kulture nov ideal veličine in sile Italije, oživljene s svežim duhom obnove. Kr. Italijanska Akademija je začela takoj z izdatnimi podporami podpirati znanstveno, literarno in umetniško ustvarjanje vseh tistih, ki so delovali na polju razvoja italijanske kulture. Kot oficijelna ustanova, je vzdrževala tesne stike z drugimi podobnimi ustanovami v inozemstvu in utrjevala s tem intelektualne vezi, ki so vezale Italijo z vsemi civiliziranimi državami, pa naj bodo blizu ali daleč, velike ali majhne.

Predstavniki duhovne Italije

Prvi predsednik Italijanske Akademije je bil Tommaso Tittoni, ki je postal po dolgi diplomatski in politični karieri predsednik senata in pozneje predsednik Akademije. Po njegovi smrti je bil izvoljen za njegovega naslednika sloveči učenjak Guglielmo Marconi, čigar ime in svetovni sloves sta mogla mlado, a že slovečo

Akademijo samo počastiti in okrasiti. 20. julija 1937 je Marconi v Rimu nenadoma umrl. Akademija mu je izkazala najvišje časti in Duce je določil za njegovega naslednika Gabriela D'Annunzia. Gotovo ni moglo biti srečnejše izbire, saj je bilo to imenovanje čisto simbolično, kajti pesnik dela Laudi ni mogel več dopustiti svoje vittoriole in odpotovati v Rim, da bi prevzel z njegovim imenovanjem združene visoke funkcije. Leta 1938, ko je odšel v večnost tudi D'Annunzio, je bilo treba znova rešiti vprašanje predsedstva. Tu je prišla do veljave že tradicija mlade Akademije, da mora biti vsak novi predsednik vreden svojega prednika. Izvoljen je bil predsednik senata Luigi Federzoni in sicer soglasno. Federzoni je eden največjih tvorcev nove Italije. Njegove moralne vrednote, inteligenca, kultura, njegova zgodovinska in literarna dela in izreden govorniški talent, vse to ga vsposablja, kot idealnega predstavnika tega visokega zavoda.

Poleg prvih treh predsednikov je treba omeniti dolgo vrsto nadarjenih in slovečih mož, ki na raznih poljih delujejo za slavo in veličino svoje domovine. V kratkem članku ni mogoče naštetih teh imen. Poleg pokojnih predsednikov Tittonia, Marconia in D'Annunzia naj omenimo še kardinala Gasparia, slavnega romanopisca Panzina, Lucio d'Ambro. Izmed živečih slavnih mož si šteje Akademija v čast pristiževati med svoje člane pisatelje Giovannia Papinija, Angela Gattia, Uga Oettia in Marinettia, največjega zdaj živečega poznavalca skrivnostnega Tibeta učenjaka Giuseppea Tucia, slovečega strokovnjaka na polju primerjalne literature Artura Farinella, slavnega zgodovinarja Alessandra Luzia in Gioacchina Volpea, dalje glasbenika Lorenza Perosia in še celo vrsto drugih.

Zanimivo je, kako je v razmeroma kratkem času Kr. Italijanska Akademija zavzela čisto izjemno in vodilno mesto v življenju italijanskega naroda s svojim bogatim, vse panoge obsegajočim plodnim delovanjem.

6. Ne pozabite, da mora biti otrok od časa do časa zdravniško pregledan. Tako se pravočasno prepreči bolezen, ki bi utegnila pripraviti tla drugim boleznim. To so zlasti bolezni v vratu, grlu in sapniku.

7. Ne preobremenjujte otroka niti s telesnim, niti z duševnim delom, ker se lahko izčrpa.

8. Posvečajte vso pozornost rednemu ščenju ustne in nosne dupline. Pazite, da si bo otrok po vsaki jezi izplaknil usta. Običajno otroka letnemu času primerno.

9. Dobro je razkužiti školjke v stranišču in pljuvalnike z raztopino jodoforma ali odorita. Rabiti v ta namen sublimat ali sublimin je nevarno.

Odprava paketov za vojne ujetnike

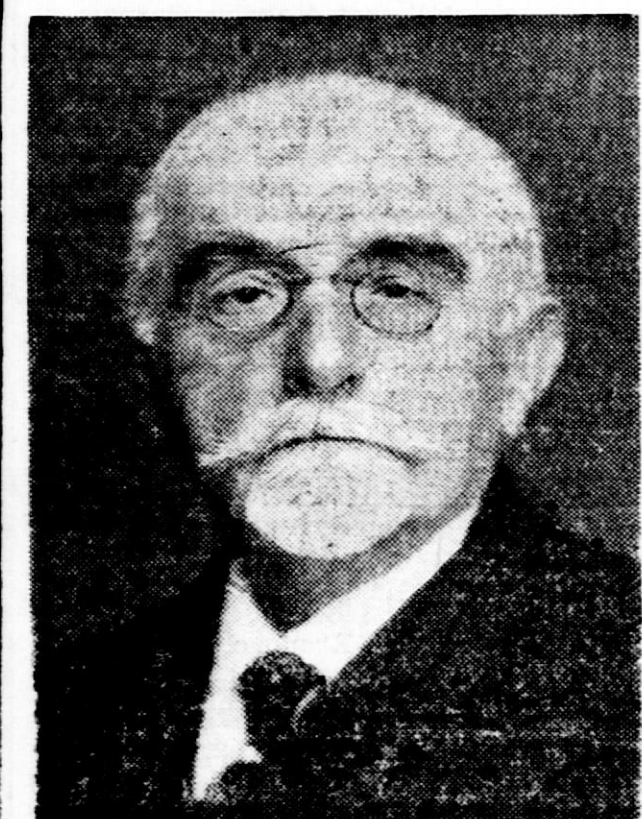
Poštnih pristojbin ni nobenih — Ne prilagajte pisem!

Ljubljana, 11. avgusta
Pokrajinski odbor Rdečega križa v Ljubljani je prejel od Pokrajinskega poštneke, bevojnega in telefonskega ravnanstva v Ljubljani naslednje sporočilo:
Otvorjen je paketni promet iz Ljubljanske pokrajine za jugoslovanske vojne ujetnike v Nemčiji. Poštam so bila izdana naslednja navodila: Generalna direkcija pošte in telegrafa v Rimu je z odredbo št. 739579 od 24. julija t. l. dovolila sprejem paketov pri poštah Ljubljanske pokrajine, naslovljenih na jugoslovanske vojne ujetnike v Nemčiji. Dovoljeno je pošiljati pakete do težine 5 kg brez označene vrednosti in brez odkupnine. Vrh naslova na spremnici je treba staviti označbo: »Le colis pour le prisonnier de guerre, ravantak na paketu. Poštnih pristojbin za pošiljanje teh paketov ni nobenih. Omot paketov mora biti trpežen, po možnosti škatal, zavita v platno ali povosčeno platno. Za pakira-

nje tako znotraj kakor zunaj se ne smejo uporabljati časopisi in ne tiskovine. Priložiti se ne sme nobeno pismo sporočilo, pač pa je dovoljeno vložiti v zavoj kopijo naslova, seznam poslanih predmetov ter naslov pošiljatelja. Paketi smejo vsebovati samo naslednje predmete: Nepokvarljiva živila (rastlinska), vojaške uniforme, ki ustrezajo vojaškemu činu ujetnika, perilo, nogavice, obutev, milo, toaletne predmete (ne v tubah in steklenicah, pač pa samo v škatalih), igre, godbene instrumente, knjige, ki ne razpravljajo političnih vprašanj ter igralne karte. — Za predajo teh paketov se uporabljajo mednarodne poštne spremnice, katerim je treba priložiti dve izpolnjeni carinski deklaraciji. Na spremnicah mora biti označena natančna vsebina v francosčini. Te pakete in spremnice morajo pošte usmerjati na pošto Ljubljana 2, ki jih odpravlja pošti Trieste Pacchi Dogana.

10 letnica smrti dr. Majarona

Ljubljana, 11. avgusta
Pred dnevi je poteklo 10 let, odkar je umrl odlični slovenski pravnik, kulturni delavec dr. Danilo Majarona. Mnogostransko in plodno je bilo njegovo življensko udejstvovanje. Bil je med tistimi slovenskimi intelektualci, ki se ne omejujejo v življenju na golo poklicno udejstvovanje in pridobivanje za vsakdanje življenje, temveč imajo še presežek volje in talentov za poseg v splošni kulturni tok narodne skupnosti, postavljajoč ji visoke smotre in ustvarjajoč temelje za lepšo bodočnost.

Ne samo v odvetniškem poklicu in v pravniškem udejstvovanju sploh, tudi v kulturnem udejstvovanju je bil pokojni dr. Danilo Majarona mož, ki je storil svojo veliko dolžnost. Slovenski narod mu bo ohranil večni spomin kot ustanovitelju slovenske univerze, kateri je po naklonjenosti Duceja in Visokega Komisarja zagotovljen obstoj in razvoj tudi v novi dobi.
Trajno vrednost bo imelo tudi izredno plodno udejstvovanje pokojnega dr. Danila Majarona v pravniškem poklicu. S svojimi izrednimi sposobnostmi se je uvrstil med naše najodličnejše pravnike. Tvorno je sodeloval pri oblikovanju našega praviškega jezika in sloga kot urednik »Slovenskega Pravnika«, udeležil je globoko spoštovanje med slovenskimi pravniki in v javnem življenju. Močne osebnosti je bil, ki je delala za višje, idealne smotre slovenske skupnosti, zaradi tega se ga spominjamo ob 10letnici smrti in ponovno občudujemo njegovo življensko delo, ki je bilo plod njegovega ustvarjalnega duha.

POZNA JO

— Z ženo sem se spl. — Tako. No pri mojih dohodkih bi si jaz kaj takega ne mogel privoščiti.

Rdeči križ poroča

Na poizvedovalni oddelki je prišlo nekaj obvestil o pogrešanih. Svoje naprosamo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22 b:

Bošković Ljuba, Kračan Ignacij, Mitič S. Ljubica, Savinski Hermina, Veselinović Dušan, Teran Ivan, Znidarski Anton.

Pošto naj dvignejo: Gabrovec Josip, Cesta v Mestni log št. 58, Šporn dr. Zdenko, zdravnik, Vode Angela, Čojzova 5 ali Beethovnova 9.

Svoje g. Gavriloviča Milana naj se zglašijo v vrsto informacij v naši pisarni.

Na poizvedovalni oddelki je prišlo nekaj obvestil o pogrešanih. Svoje naprosamo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22 b. Capulović Jovan, Ite Franc, Meše Anton, Rejec Ciril, Tomažič dr. Danilo.

Pošto naj dvignejo: Andjelković b. poručnik, Devetak Sonja, Gračner Matilda, Einspielerjeva 19, Grill Andrej, Železnikarjeva 18, Grohar Viktor, Šiška, Hribar Helena, Jegličeva ulica, Hribar Vida, Mariborska 21, Knez Franciška, Viška 13, Krasovec Franciška, Tugomirjeva 27, Modic Ludvik, Vič 164, Osolin Mihajlo, arhitekt, Sv. Petra c. 6/II, Penko Pavle, policijski agent, Pokorn Ivana, Rožna 5/I, Potokar Sanka, Na peči 23, Stepić Dušan, Lepi pot 15, Verdonik Edo, Dramsko gledališče, Vigele Ferdo, Dolenjska cesta, Vittori Karel, Vič-Glince 4, Vreček Anton, Sv. Petra c., Zagar Betka, Vič 161.

Namesto venca na krsto ge. Šubičeve iz Poljan nad škofjo Loko je daroval uradništvo t. t. »Slovenia Transport«, Ljubljana 100 L, neimenovani pa je daroval 200 L Rdečemu križu. Plemenitim darovalcem iskrena hvala!

Do tri ne znajo šteti

Prebivalci Murrayskih otokov v morskii ožini Torres poznajo samo številki 1 in 2. Za številko 3 rabijo 2 in 1, za 4 pa 2 in 2, ne da bi seveda znali seštevati. Seveda je pa tudi njim potrebna poštevanja. Pomagajo si z deli telesa in tako pridejo do 33. Najprej se dotaknejo prstov z mezinom leve roke začno, potem pa gre preko zapestja, komolca in rame leve polovice telesa, ki ji sledi še desna in tako pridejo do števila 17. Če jim tudi še to ne zadostuje, pokličejo na pomoč zobe, gležnje, kolena in boke levo in desno, tako pridejo srečno do števila 33. Če rabijo še večje število, si morajo pa že pomagati s svežnjem palčic.

Štetje s pomočjo dotikanja raznih delov telesa, je med primitivnimi narodi zelo razširjeno. Iz tega pa ne smemo sklepati, da bi primitivni človek ne znal šteti. Štetje in celo računanje zna, samo na svoj način. Njegov odnos do števila ni abstrakten kakor pri kulturnem človeku, temveč povsem konkreten in ta odnos nadomesti pogosto s čudovitim spominom pomanjkanje logičnega mišljenja.

Obnovite naročnino!

— Prav za prav gre zasluga samo vašemu stricu Donu Poldu.

— Pa vendar ne mislite, da bi stric rad, da bi prišlo njegovo ime v zvezi s tem v javnost?

— Kaj vi ne mislite tako?

— Ah, kaj pa mislite, poročnik! Videli boste, da bo prvo, kar bo zahteval, da se njegovo ime sploh ne imenuje.

— Razumem, — je zamrmral poročnik. Tedaj sta pa zaslila po strmi cesti bližajoči se avto.

— To je maresciallo — je dejal poročnik. Vstal je. Ali hočete z nacio?

— V vilo? — ga je vprašal zbegano.

— Seveda. No, kar pojdiva!

Pred parkom je poročnik ustavil svoj avto. Za nama vozeči avto se je tudi ustavil in izstopil je maresciallo Usigli.

— Pojdite z menoj! — je dejal poročnik. — Brigadir in dva moža naj gredo skozi park k upraviteljevemu stanovanju. Če ga najdemo, naj ga do mojega prihoda obdrže. Vsekakor ne sme nihče zapustiti hiše. Druga dva moža naj nama s avtom počasi sledita, tako da prispeta do vile pet minut za nama.

Maresciallo je sporočil povelje naprej, potlej je pa skočil na stopnico najinega avtomobila. Čez dve minuti smo izstopili in poročnik je odšel sam v vilo.

Kmalu se je zopet pojavil na pragu. Maresciallo je skočil k njemu. Izmenjala sta dve besedi, potem se je pa podčastnik vrnil.

Horoskop za tekoči teden

od 11. do 17. avgusta 1941 — Tranziti planetov s Soncem ob rojstvu

Ljubljana, 11. avgusta
Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Teden hudih preizkušenj za vse rojene v tem znamenju. Ogroženo je zdravje. Na novo pričete zadeve ne bodo uspele.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Ravnanje previdno v uradnih poslih, kakor tudi v družabnem in ljubezenskem življenju!

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnu: Prav dober teden za dosego zastavljenih si ciljev. Rojenim med 5. in 15. aprilom prete nezgode in obolenja, a sreča jim je vendar naklonjena.

Rojeni med 21. aprilom in 20. majem v Biku: Nič veselega se ne obeta. Vznemirljivi dogodki naj vam ne zmešajo načrtov.

Rojeni med 21. majem in 21. junijem v Dvojčkih: Srečen teden, v katerem lahko dosežete nove uspehe. Aspekti vzpodbujajo k novim dejanjem.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem v Raku: Rojenim med 11. in 21. julijem se smehljiva ljubezenska in družabna sreča. Izkoristite to, vendar čuvajte svoje zdravje

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom v Levu: Rojeni v prvi in zadnji tretjini ne morejo napredovati zaradi ohromelih razmer, rojeni v sredini pa lahko napredujejo.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Dobro kaže za ljubezenske zadeve, v denarnih in uradnih zadevah pa kaže na polomije.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnici: Ako vam zdravstveno stanje dopušča, boste lahko uživali srečen in ugoden teden.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpijonu: Teden mnogih hudih preizkušenj, ki vas bodo za dolgo oslabile, če jim ne boste kos.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v Strelcu: Jako ugoden teden za vse. S pravilnim nastopom se vam bodo odprla vsa vrata. Uporabite te dneve za pričetek važnih akcij.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Nekakšno mrtvilo preprečuje hitro rešitev osebnih zadev. Prete vam tudi nenadna obolenja in nezgode. Bodite previdni pri delu.

B. K.

Paradižniki so že dozoreli

Kako si na najpreprostejši in najtrpežnejši način pripravimo paradižnikovo mezgo

Ljubljana, 11. avgusta
Mesec avgust je doba zorenja paradižnikov, sočnega in vsestransko uporabljivega sadeža naših vrtov. Težko breme, ki ga nosijo špalirji in posamezne rastline, prionjene ob oporni kol, že kaže rahlo rdečico, ki jo izboljša pripekačje poletno sonce. Sadež se naglo bliza popolni dozori, ki ko bo prijetne živordeče barve. Pa malce nagajivosti in muhavosti je v tej južni rastlini, ki pravijo, da ji je domovina daljni Peru. Nikoli ne veš, kje bo dozorel prvi in naslednji sadež. Zdalj tu, zdalj tam, kakor da v naravi ni nobenega reda.

Paradižniku pravijo Italijani zlati, Francozi rajsko, Nemci tudi ljubavno jabolko, pri nas se bolj redko uporablja podobnega naziv rajčica. In vsa ta različna imena, ki jasno govore o vzniku nad lepoto in okusom, pa tudi o vsiljivi primeri s plodom visokih, mogočnih dreves, so izraz visoke cene tega okusnega sočnega, ki ga pri nas zlasti kmetje še vse premalo cenijo.

Letos kaže letina tega gosposkega sadeža, ki ne prenese hujšega mraza in slane, prav lepo. Na obdelani in pognojni zemlji, kjer je bilo vedno zadosti vlage, so paradižniki debeli s čisto, napeto kožico.

Če ne bo nagajalo vreme, ki se je te dni tako sprevrglo, bodo gospodinjice imele kmalu obilo presnega domačega paradižnika za razne dodatke k jedem, za omake, solate, pa tudi za uživanje v sirovem stanju. Pripravile pa bodo tudi mezgo, da jo bodo uporabljale pozimi in pomladi. Izkuseni in receptov za pripravo te mezge ima vsaka za svoje potrebe dovolj. Najpreprostejša je priprava mezge brez kuhanja v surovem stanju.

Popolnoma dozorele paradižnike na gostem rešetu ali cedilu zmastimo in z mešanjem pretlačimo. Skozi luknjice bo odtekala mezga, v rešetu bodo pa ostali seme in trdi deli. Potrebujemo čisto, platneno, v vodi namočeno in ožeto vrečo, v katero zlijemo vodo paradižnikovo mezgo. Vrečo z vsebino obesimo na kol za toliko časa, da odteče odvisna voda in postane mezga gosta. Nato mezgo spet prelijemo v skledo. Da se nam ne pokvari, primišamo mezgi toliko gramov solilnice kisline, ki je na prodaj v vsaki drogeriji, kolikor litrov je mezge. Takoj nato jo spravimo v kozarce in steklenice, na vrh nalijemo, da zadržimo plesni, prav tenko plast masti, in posode zapremo s pergamentnim papirjem ali celofanom. Za steklenice so seveda uporabni plutovinasti zamaski. Mezga bo uporabljiva pripravljena na ta način tja do nove sezone paradižnika.

Da bodo otroci zdravi

1. Pazite, da bo vaše stanovanje solčno in čisto z zalostno količino vode. Nalezljive bolezni so v takem stanovanju manj nevarne kakor v zanemarjenem. Učinkovito orodje proti nalezljivim boleznim je poleg čistega stanovanja mirno domače ognjišče in izdatna hrana.

2. Počitniške kolonije pod strokovnim nadzorstvom otrokom zelo koristijo.

3. Bivanje otroka na igrišču v prosti naravi, utrjevanje s hrani, umivanje telesa s postano vodo, kopanje na prostem, sadje in sočnice, vse to utrjuje otroško telo, in s tem tudi zdravje.

4. Ne pustite otroka poljubljati in ne prepuščajte ga nadzorstvu priletnih kašljajočih ljudi. Če prepušitate otroka sluznični ali pestumji se informirajte prej o njem zdravju.

5. Izmenjajte pogosto perilo in obleko, prtičke, brisače in žepne robce in dobro

— Pravkar telefonira. Že pol ure je v telefonski celici. Kaj neki se je zopet zgodilo?

— O nič, — sem odgovoril brezbrizno. Ali bi mogel dobiti čašo svežega piva?

— Čisto sveže je, steklenice spravljamo v vodnjak. Takoj stopim po eno.

Krčmarica je odšla. Prislulnil sem, in takoj sem razločil poročnikov glas. Toda telefonska celica je bila obita s klobučevino, in zato nisem mogel razumeti nobene besede. Kmalu je stopil poročnik iz celice in si obiral potno čelo.

— O vi ste doktor? — Tu v celici bi se človek lahko zadušil! — je vzklilnil.

— Ali hočete popiti z menoj čašo piva? Čisto sveže je.

— Prav rad. Toda stopiva na vrt. Ali vam tu ne smrdi?

In zares mešanica vonja po polenovki, petroleju in začimb, je ustvarjala v trgovini neprijetno atmosfero.

— Ali hočeta sesti v uto? — je vprašala krčmarica postrežljivo.

To je bila dobra ideja. Tam je bilo sicer tudi vroče, toda bil je vsaj čist zrak. Poročnik je hlastno pil.

— Ali veste, da je bil Don Poldo sijajen? — je dejal končno poln iskrenega občudovanja. — Priznati moram, da smo bili že od začetka na napačni poti, in da bi brez vašega strica nikoli ne bili našli oravih sledov.

— Meni se pa ne zdi, da bi bilo njegovo prepričanje trdno.

— Kako to?

— Seveda je prepričan, da je Storni storil zločin, kar se pa tiče dokazov, ki jih bo treba zbrati, je pa tudi sam v veliki zadregi.

— Bežite no! In vrednostna papirja! Če ju je vzel Storni, morata vendar biti nekje.

— Kdo ve, kje sta zdaj. Pomislite, koliko časa je imel, spraviti ju na varno.

— Da, toda kam? Gotovo ne daleč. Od dneva umora so bili vsi stanovalci vile brez izjeme pod nadzorstvom. Nihče ni napravil izven hiše nobenega koraka, nihče ni z nikomur govoril, ne da bi ljudje to zvedeli.

— Toda Storni je bil ta čas večkrat v mestu.

— No in? — Kaj mislite, da mu ni nihče sledil? Kaj niste še nikoli opazili, koliko kmetov in potepuhov se klati zdaj tu po okoličih?

— Karabinjerji?

— Da. Toda misliti ne smete, da bi nam bilo to kaj pomagalo. Ta mož je preveč prebrisan, da bi odnesel vrednostna papirja. In videli boste, da ju najdemo tu.

Poročnik se je zadovoljno nasmehnil in obmolnil. Potem si je pa pomel roke.

— Na kaj mislite?

— Na obraz, ki ga bo napravil komisar Carati.

— Zasluga za razjasnitev tega zločina bo pripadla pot tistim, ki so veljali za sposobne pojasniti samo tatvino kokoši, — sem odgovoril, kajti spomnil sem se bil opazke, ki jo je bil izrekel nekoč poročnik.

Tito A. Spagnol:

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

S temi vprašanji v glavi sem nehoti krenil proti vasi. Vedno znova sem se moral ukvarjati s stricovo rekonstrukcijo umora. Njegovo pojasnilo je bilo logično in prepričljivo. Ali se pa bodo našli dokazi, ki bodo vse to potrdili? Ali pa se bo morala justica zadovoljiti z indici, ki jih je tako bistroumno spravil na dan?

Pred vrtnimi vrati vile Da Camino sem se ustavil. Na cesti ni bilo nikogar. Ali se je bil odpeljal poročnik v mesto? Pogledal sem v tla pa nisem opazil v cestnem prahu nobenih sledov avtomobila. Poročnika torej ni bilo tu. Nadaljeval sem svojo pot. Vaški trg je bil zapuščen, samo nekaj otrok je skakalo okrog vodnjaka. Vprašal sem jih, ali so videli avto.

— Da, — je odgovoril neki deček in pokazal z roko na vrata bližnje gostilne.

— Tja notri je zapeljal.

Krčma je bila obenem vaška trgovina. Poleg vina je prodajal krčmar tudi druge stvari: tobak, kolonialno blago, suknjo, orodje. Pri vratih je videl poštni nabiralnik, v hiši sami je bila pa javna telefonska govornica.

Kupil sem zavojček cigaret in vprašal krčmarico, če je morda videla poročnika Karabinjerjeva. Prišla je in odgovorila tiho: